

НОВОСТИ

58. ПИЕР

Тошо Борковић

ПЈЕРТЕРИВАЊЕ

Познајмо је да реч "карикаштура" потиче од италијанске карикаре (caricare) што значи претерати, најпростије, ради намерној наплављивања особина појединих личности и догађаја у циљу сатиричној или хумористичној представљања. У случају овој конкурса рекао бих "пјертеривање", линијом и осталим ликовном средствима описати их и наравно насмејати им се. А заправо већина овојгодишњих радова и није на линији Пјерових доминантно политичких мотива. Појми некадашњих неписаних забрана цртања Друга Тита, тако и данас скоро да нема карикаштура на рачун главних актера на нашој политичкој сцени. Карикашуристи као да су то и прихватили и не шаљу их или су изостављени са стола на коме жири одлучује о наградама. Оне су ове године отишле у руке аутора који су илустрировали, прокоментарисали глобалне светске теме са антиратним порукама.

Ова својерсна (ауто)цензура није својствена само нашој средини. Неколико примера из социјалне медије праксе: хрватска ауторка је на једној онлајн страници изјавила да у Хрватској и нема карикашуре. Наш колега из Немачке каже да је тамо има, али нема сатирије, да се ништа не може објавити против доминантној владајућој политичкој смери. Од чувеној аустројској карикашуристи кардинал је тражио да се извини због исмејивања Христа. А писци ових редова, недавно у Беолији, настрадали ирански карикашуристи ја причао да је провео три

дана у затвору док је неко процењивао "шта је цртач хтео да каже".

Свети тренутно клизи угодно мацући екстремним политичким паралама. Није претеривање али прилична је сличност данашњице са оном од пре скоро једној века. Владислав Рибничар, оснивач "Политике", у предговору за чувену књигу карикашуре Пјера Крижанића "Против фашизма" из 1948, је писао: "Главних 'јунака' ове збирке, Хитлера и Мусолинија, нема више међу живима, као и многих њихових имитатора и саучесника. Многи народи кроз борбу против фашизма дошли су до своје јуне слободе. Али сам фашизам, или оно што чини његову суштину, још није сахрањен. Оно 'нељудско', оно 'ужасно зло' о коме је говорио Пјер — још хара и тлачи по свету, — а Пјерова љубко деће безазлених очију, његов анђео мира, још ће се појављивати у његовим карикаштурама и зачуђено ће гледати у нове апарете, као у страшна привиђења прошлости."

Карикашуристима је најважније да конкурс ојстине и у овом времену све мање наклоном иштавним медијима који су били и остали од виталне важности за ту највишталнију врсту ликовне уметности — карикаштуру. Овојгодишњи мало закаснио "Пјер" је 58. по реду, а већ крајем ове године биће одржан редовни 59. да би у наредној 2027. био одржан 60. шј. најсемењнија манифестација у историји Србије.

Пјертеривање се наставља!

Јуослав Влаховић

ПЈЕР ЈЕ ЖИВ, ЖИВЕО ПЈЕР!

Постоји у филму „Ко то тамо пева“ Слобода-на Шијана она легендарна сцена у којој се Бајта Стојковић, испитујући да ли начеш, дрвени мост може да издржи тежину аутобуса, ухвати за шрулу даску и поштом упадне у мушну реку и несташе, после чега сви ужаснуто помисле да се удавио, али нешто касније он ипак исплива на обалу, отпресе са себе муљ и настави као да се ништа није десило, а његов сајтућник, којеј глуми Боро Стјејановић, одушевљено узвикне: „Овај човек је неунитиштив!“. Е, на ту сцену подсећаш је најдугачији конкурс за карикашуру „Пјер“, који јесенас, кад му је обично време, није одржан, после чега су многи љубитељи овој сатиричној израза помислили да је ушао у сумно време и несташа у брзацима транзиције да никад не исплива, међутим неколико месеци касније „Пјер“ се ипак појавио жив и здрав, са себе је отпресао сваку сумњу и одржан је као да се ништа није десило. Његови поштоваоци и сајтућници са олакшањем су узвикнули: „Овај конкурс је неунитиштив!“ И чини се да заиста јесте. У својој традицији дугој 58 година, „Пјер“ није одржан само једном, далеке 1972. године направљена је пауза, било је то време „Маслока“ и других злокобних политичких ломова, па је неко одлучио да за сатиру и смех није шренућак, све друге, чак

и многе теже шренућке, чедо „Вечерњих новостих“ је преживело, нису га сломили ни радови, ни санкције, ни бомбардовања, вишалан и живлав каквој су га далеке 1967. године осмислили Слободан Глумац и Драган Савић одолео је свим недаћама и те, пролећа 2026. ево га опет пред нама. Шта нам је донео најновији „Пјер“? Најпре, на конкурс је стишло тогово шри стотине карикашура домаћих аутора, што је у времену када овај новински израз није у зеницу своје популарности одличан резултат и показатељ да српски карикашуристи још имају шта да кажу и поруче. Овако велики одзив доказ је и да су тогово сви који нешто значе у карикашури остали верни „Пјеру“, да га нису заборавили и да су једва чекали да „васкрсне“. Брзина са којом су карикашуристи одреаовали на обновљени конкурс показатељ је његовој уледа и олакшања што једна значајна традиција, попут многих других, неће замрећи. А шта су нам то нацртали карикашуристи овој пролећа? Сугећи по већини пристићих радова, али и по најрађеним карикашурама, главна тема овогодишњег „Пјера“ били су рат и мир. Ужаснути приказима разарања широм света од Украјине, преко Појаса Газе до Ирана, српски аутори су своје жаоке одајели ка савременим бојовима рата и њиховим слушама ратним

хушкачима. Листом, без изузетка, сврстали су се на страну мира, што им служи на част. Да би овдашњу јавност али и читав свет уочили на поједној сукоба у коме се буде људски животи српски карикатуристи свесно су у својим радовима жртвовали духовност и предност дали сајтири, али на томе им нико неће замерити, поштоје, напиме, моменти у историји кад хумор мора да успукуне пред озбиљношћу друштвеној тренутка. Исувише смо се пуца последњих деценија неким људима и појавама смејали умешто да их критикујемо и сведемо на меру која им припада. Овогодишњи „Пјер“ је показао да је некадашњи афористичар и карикатуриста „Вечерњих новостима“ Ранко Гузина (чије име носи награда за првостепени карикатуру), био у праву када је говорио да је овај конкурс својеврсна историјска чињанка, те да листајући каталоге „Пјера“ човек може да осети дух времена у коме су карикатуре стваране. Сем што су недвосмислено стали на страну светској мира, наши карикатуристи су се позабавили и локалним

темама, инспирисали су их однос Србије према Европској унији, економски проблеми, организовани криминал и преварања на релацији власити и опозиције. Велики број радова био је посвећен првостепенима наших истакнутих личности, од којих многе заврећују пажњу, па историк ових регова и даље стоји иза идеје да би једном требало организовати изложбу само првостепених карикатура којој би присуствовали и цртачи и нацртани, нема сумње да би то био занимљив сусрет. Заљубљеници у карикатуру и „Пјер“ изложбу изабраних радова моћи ће да погледају у галерији Радио Београда до 20. јуна, после чега ће уследити летња пауза, да би на јесен, „по реду вође“, био расписан нови, 59. конкурс. Великој одмора за наше карикатуристике дакле нема, али та они никад и нису тражили. Цртајући нама, оишће ће се обратити читавом свету, јер као што рече један афоризам: „Добра карикатура је као добра ракија. Седам језика говори.“

Бојан Љубеновић

Конкурс најбољих
карикуатура "Пјер"
одржава се по 58. пут.
Укупан број радова
који су учествовали на
овогодишњем такмичењу
је 237 карикуатура од 57
аутора.

О најуспешнијим
карикуатурама одлучивали
су Милорад Вучелић,
главни и одговорни
уредник "Новости",
прошлогодишњи
победник Никола
Ојданић, професор др
Миливоје Павловић,
карикуриста Југослав
Влаховић, професор
Академије примењених
уметности и сатиричар
Бојан Љубеновић,
уредник рубрике "Трн".

фото: Зоран Јовановић Мачак

Досадашњи добитници Златног „Пјера“

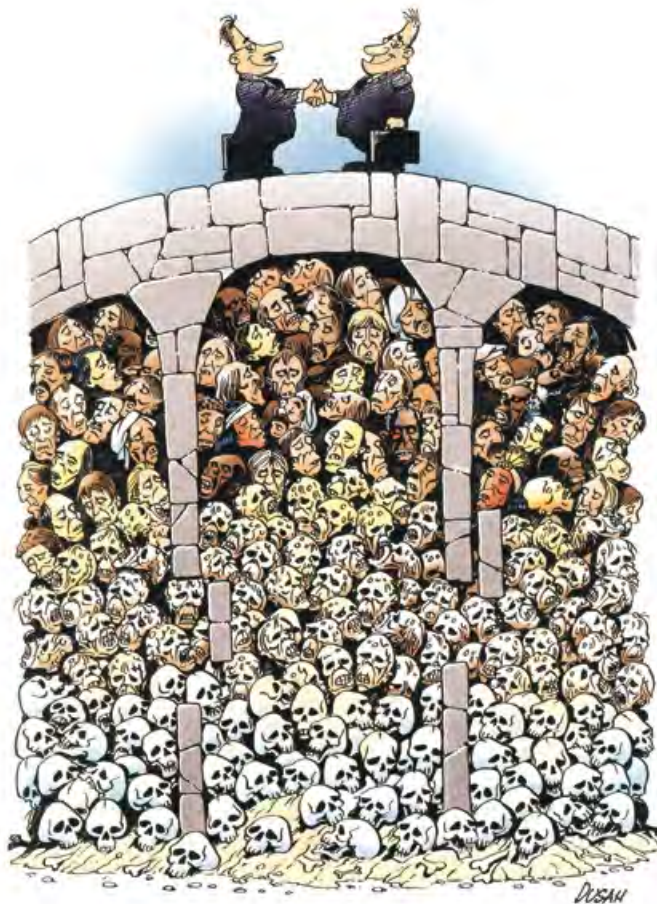
1967. Албин Рогољ
1968. Душан Петричић
1969. Зоран Јовановић
1970. Ади Мулабеговић
1971. Ранко Гузина
1972. није одржан
1973. Ото Рајзингер
1974. Иво Кушанић
1975. Зуко Џумхур
1976. Стево Страчковски
1977. Југослав Влаховић
1978. Предраг Кораксић
1979. Милорад Добрић
1980. Драган Савић
1981. Бранислав Обрадовић
1982. Душан Петричић
1983. Миодраг Стојановић
1984. Тошо Борковић
1985. Ицо Вољевица
1986. Ненад Милићевић
1987. Градимир Смуђа
1988. Тошо Борковић
1989. Димитрије Живадиновић
1990. Предраг Пантовић
1991. Божо Стефановић
1992. Тошо Борковић
1993. Драган Руменчић
1994. Јован Прокопљевић
1995. Борислав Станковић
1996. Миленко Косановић

1997. Александар Ећимовић
1998. Лука Лагатор
1999. Александар Ећимовић,
1999. Ранко Гузина (Гран-при)
2000. Љубомир Сопка
2001. Јован Прокопљевић
2002. Драгутин Гане Милановић
2003. Саша Димитријевић
2004. Горан Ћеличанин
2005. Душан Лудвиг
2006. Тошо Борковић
2007. Шпиро Радуловић
2008. Мухамед Ђерлек
2009. Миланко Каличанин
2010. Јово Шкомац
2011. Мухамед Ђерлек Макс
2012. Недељко Убовић
2013. Александар Блатник
2014. Тошо Борковић
2015. Душан Лудвиг
2016. Горан Дивац
2017. Југослав Влаховић
2018. Зоран Петровић
2019. Душан Смиљанић
2020. Недељко Убовић
2021. Драгослав Јаношевић
2022. Владислав Филиповић
2023. Југослав Влаховић
2024. Никола Ојданић

Миленко Лукић – БЕЗ РЕЧИ

Душан Рељић – BUSINESS COLLATERAL

Дејан Борковић – БЕЗ РЕЧИ

Младен Ђуровић – ПАТРИЈАРХ ПОРФИРИЈЕ

Милорад Ранков – МИХАЈЛО ВИКТОРОВИЋ

Младен Ољача – MVP

Младен Ољача – НЕБЕСКА СКАКАЧИЦА

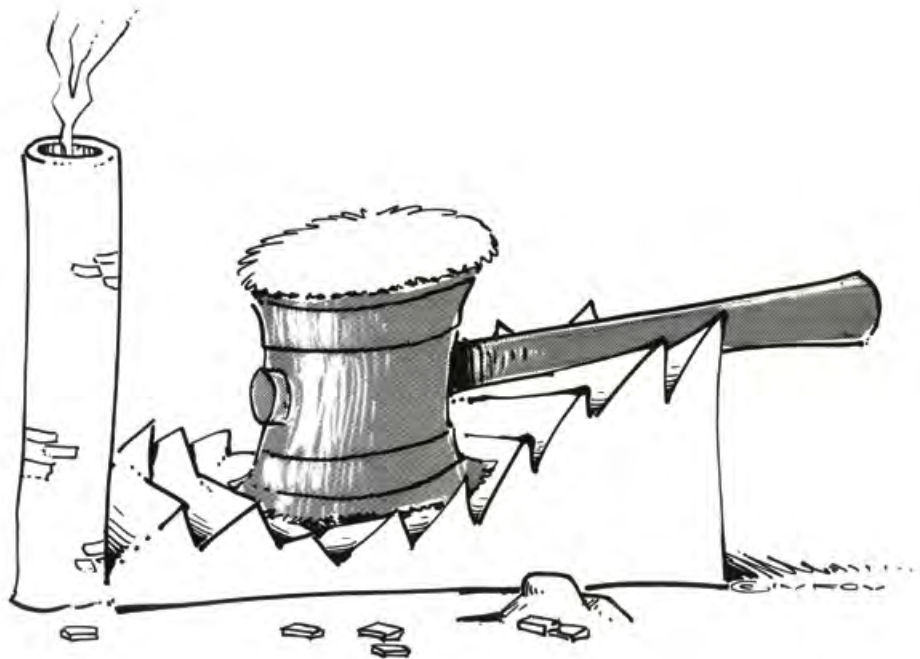
Младен Ољача – GOAT

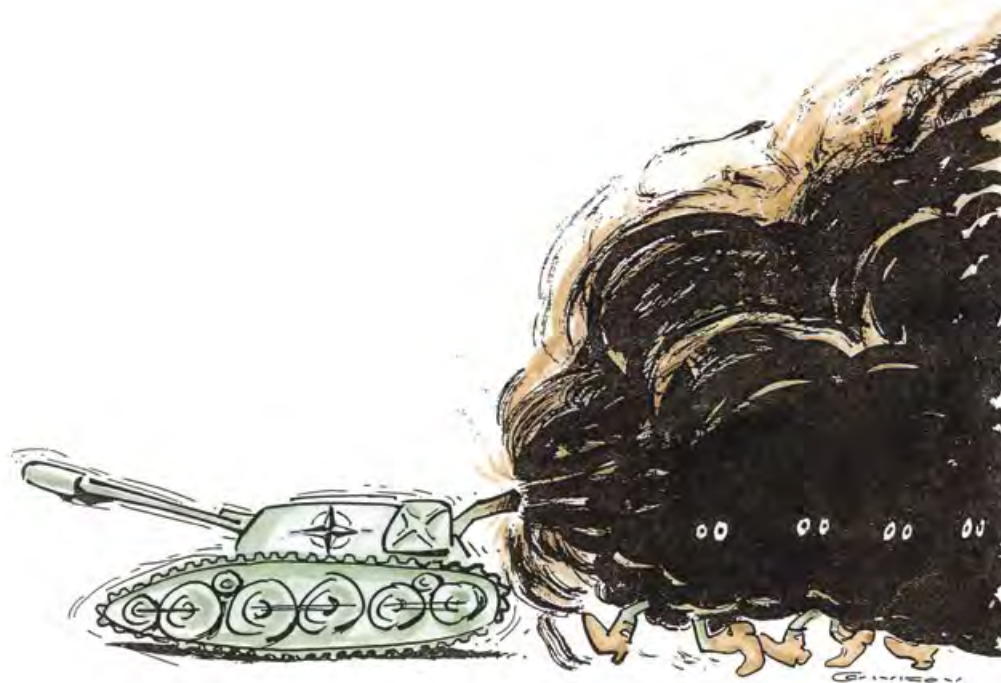

Младен Ољача – СВЕТСКИ ШЕРИФ

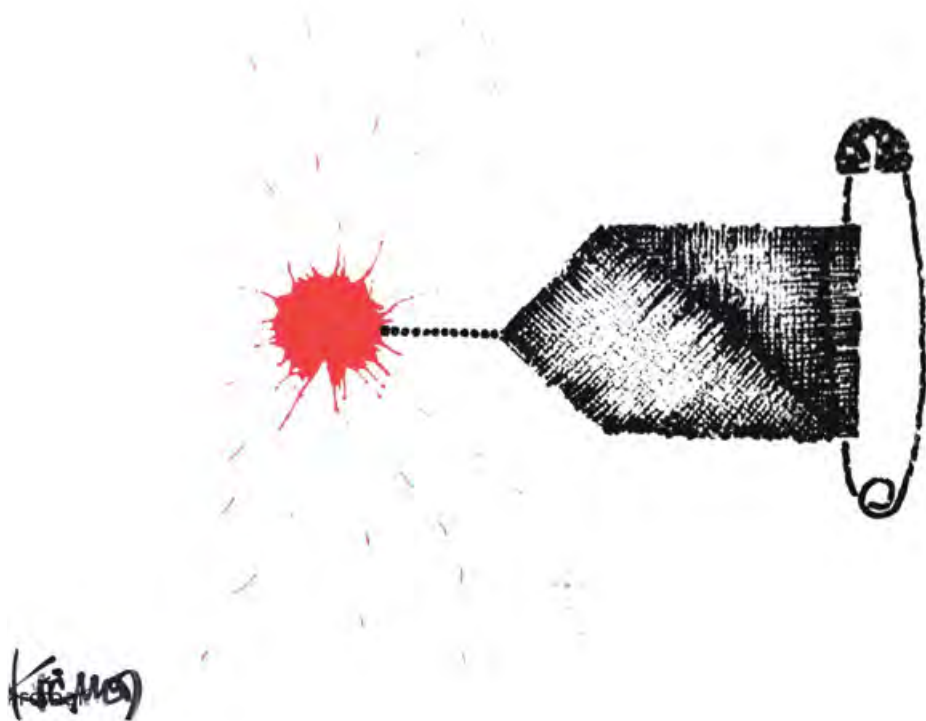

Слободан Ивков – (ПРАВО)СНАЖНО

Васо Крчмар – БЕЗ ИМЕНА

Никола Ојданић – ЕВОЛУЦИЈА
ван конкуренције

Никола Ојданић – ДРЕСУРА
ван конкуренције

Никола Ојданић – РАША ПОПОВ
ван конкуренције

Никола Драїаш – РАЗНОСАЧ ПИЦА

Никола Драгаш – БЕЗ РЕЧИ

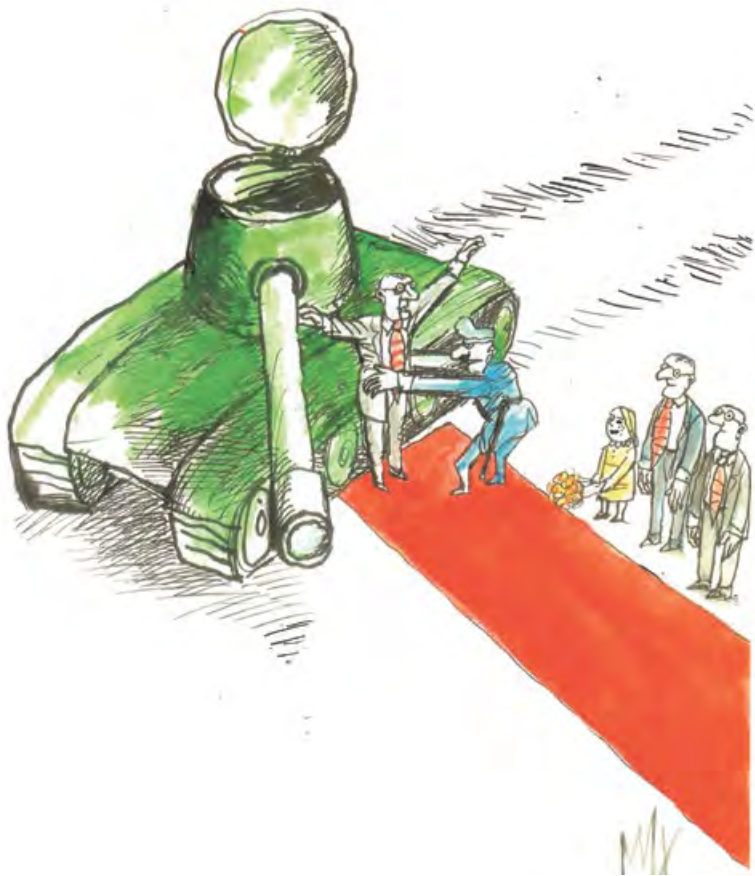
Миодраї Иванишевић – НИКОЛА ТЕСЛА

Миодраї Іванишевић – БИЛАТЕРАЛА

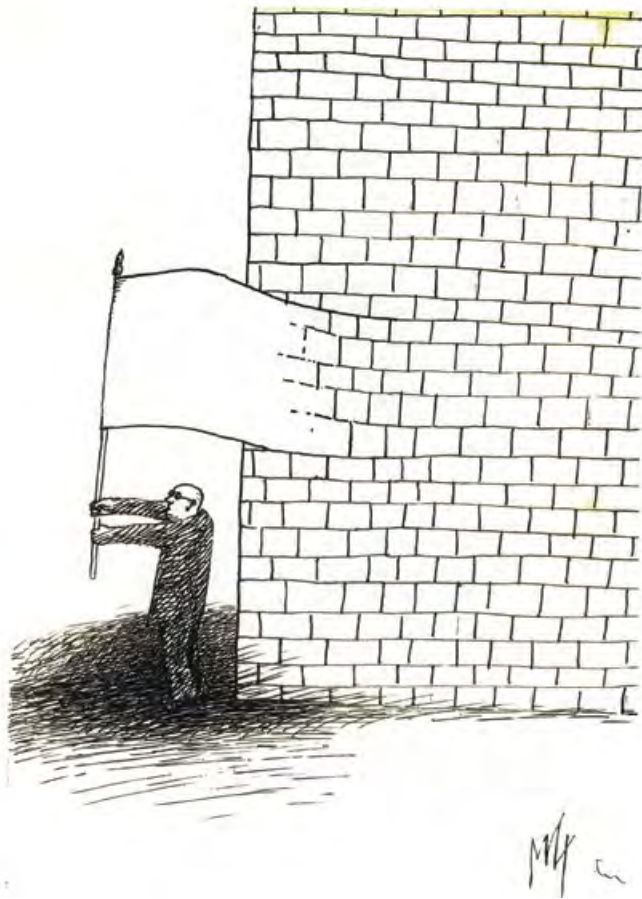
Мухамед Ђерлек – БЕЗ РЕЧИ

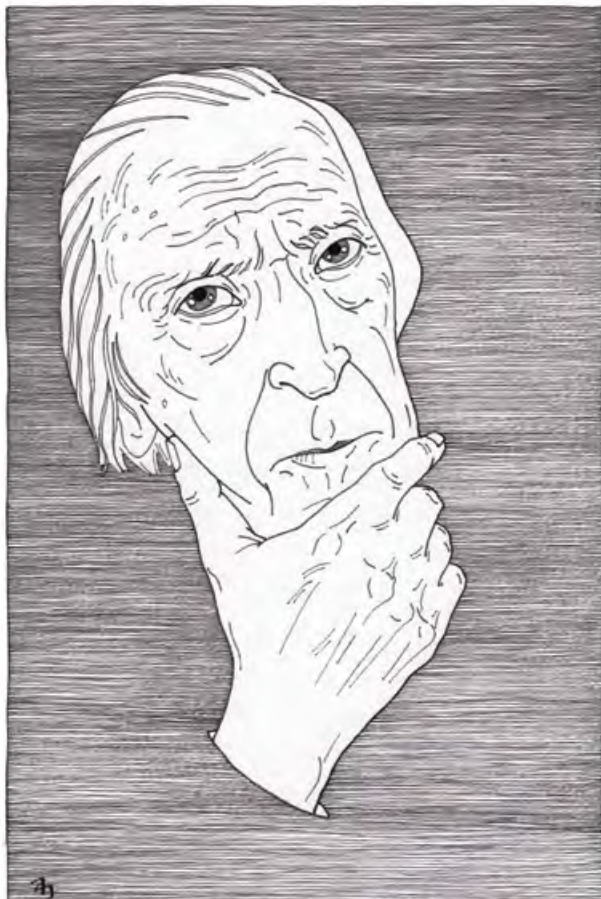
Мухамед Ѓерлек – БЕЗ РЕЧИ

Мухамед Ђерлек – БЕЗ РЕЧИ

Аца Ђорђевић – ЂОРЂЕ КАДИЈЕВИЋ

Аца Ђорђевић – ЏОН ФОРД

Пој Д. Ђурђевић – КРИМИНАЛНИ МИЉЕ

Д. Ђ

Пої Д. Ђурђеџ – ДЕСК CNN-а

Szalai Attila – КАРЛ МАЛДЕН

Szalai Attila – РАДОМИР МИХАИЛОВИЋ ТОЧАК

Szalai Attila – MAHATMA GANDHI

Душан Рељић – НИКОЛА ТЕСЛА

Душан Релјић – НОЛЕ, ФЕДЕРЕР И НАДАЛ

Душан Релјић – ЗЕФИРИНО ГРАСИ

Душан Релџић – ИЗБЕГЛИЦЕ

Тошо Борковић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

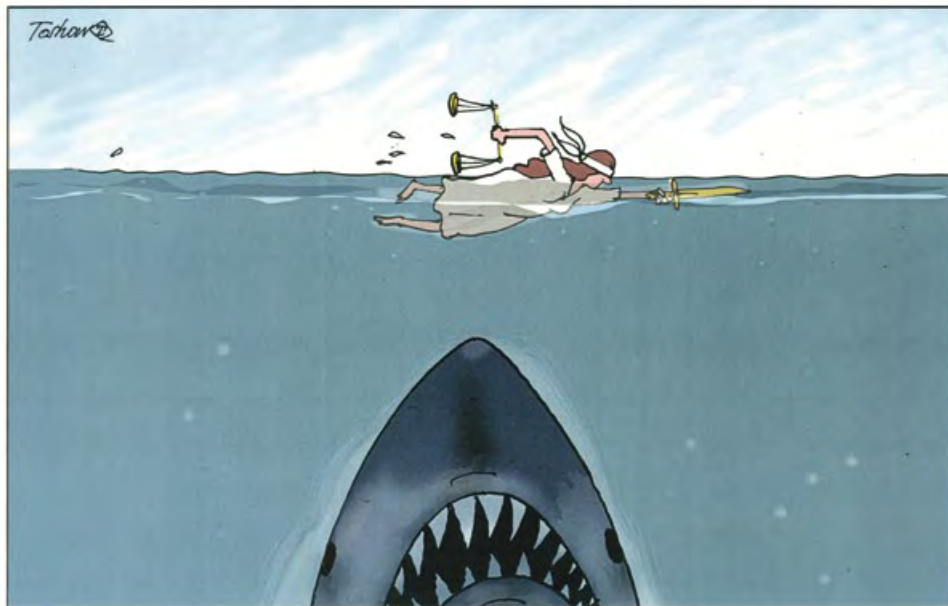
Тошо Борковић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

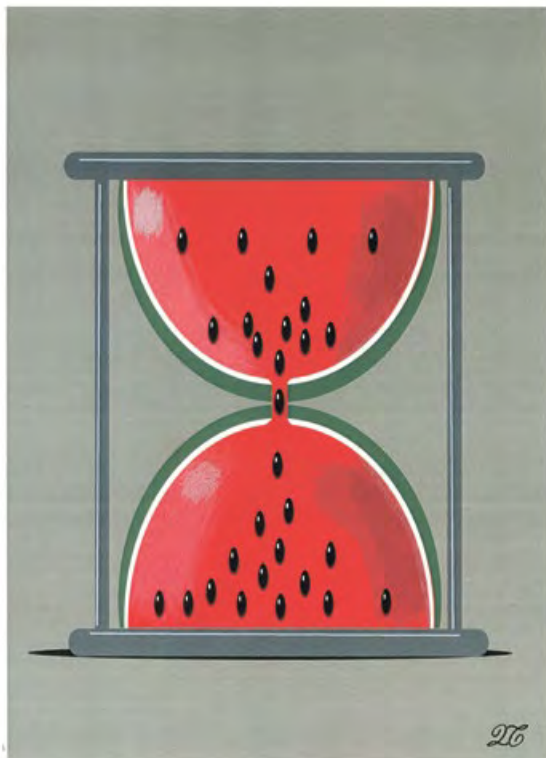
Тошо Борковић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

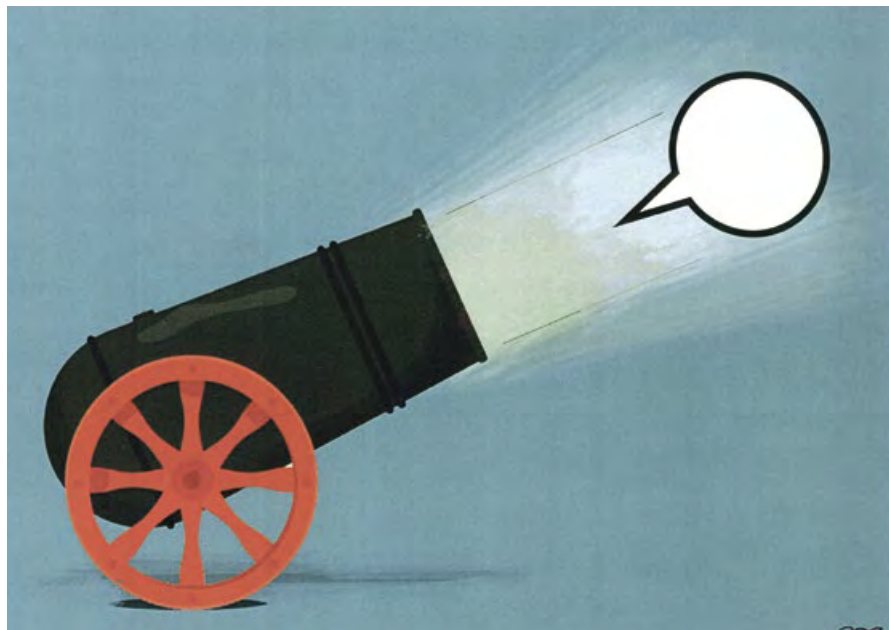
Тошо Борковић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

Дејан Борковић – БЕЗ РЕЧИ

Дејан Борковић – БЕЗ РЕЧИ

Дејан Борковић – БЕЗ РЕЧИ

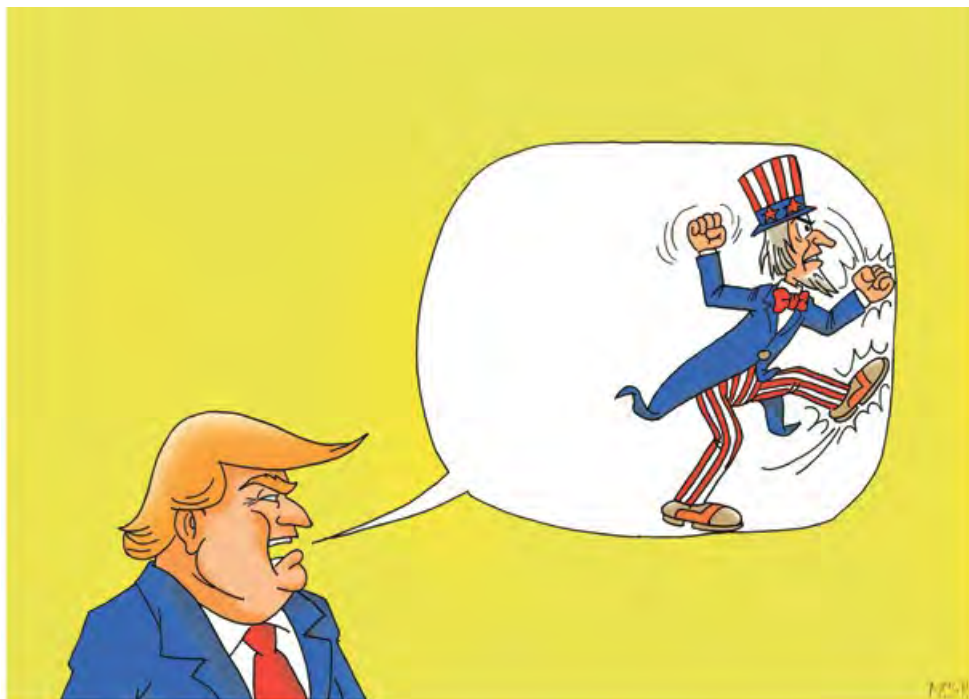
Никола Масловара Масли – МИРОТВОРЦИ

Никола Масловара Масли – БЕЗ РЕЧИ

Никола Масловара Масли – БЕЗ РЕЧИ

Душан Смиљанић – ПЛАНИНА

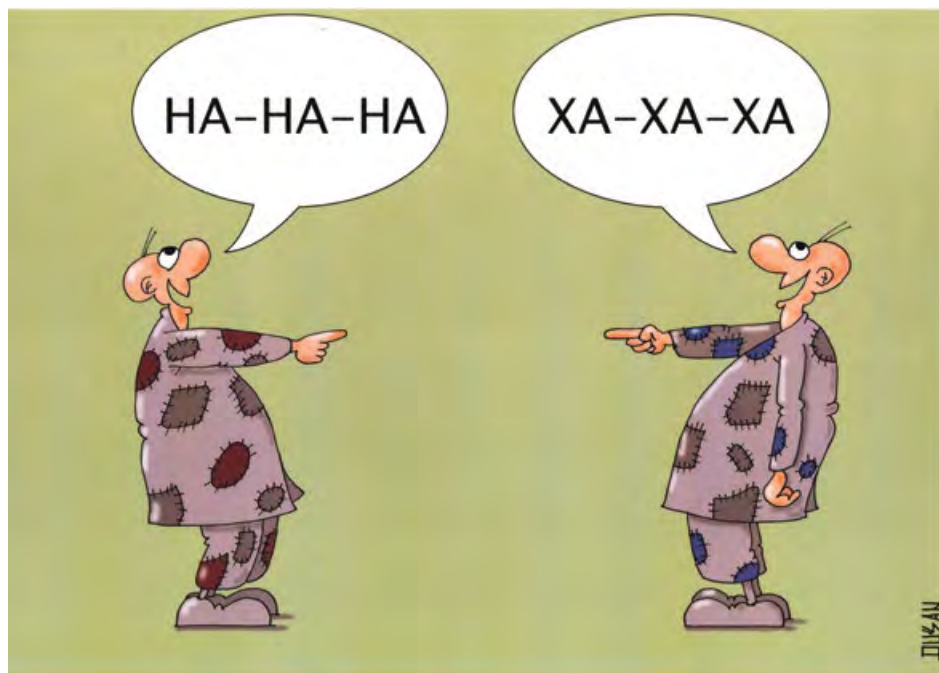
Душан Смиљанић – ПОРШАХОВ ТЕСТ

Душан Смиљанић –ТОРНАДО

Душан Смиљанић – ПОДСМЕХ

Сава Бабић – НЕЖЕЉЕНИ ИСХОД

Сава Бабић – ЖЕЉЕ

Сава Бабић – ШИБИЦАР

Сава Бадић – СРПСКИ ЧВОР

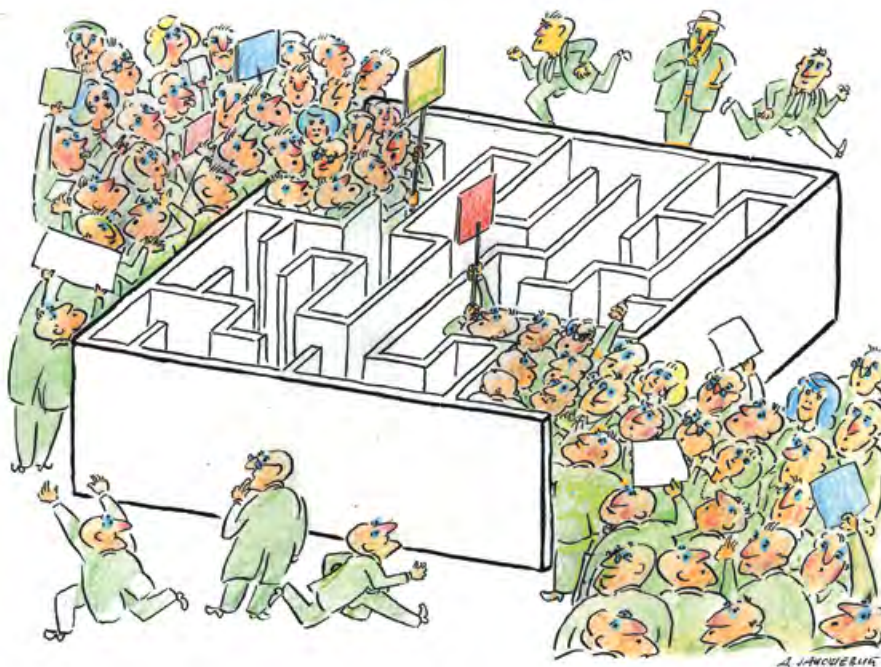

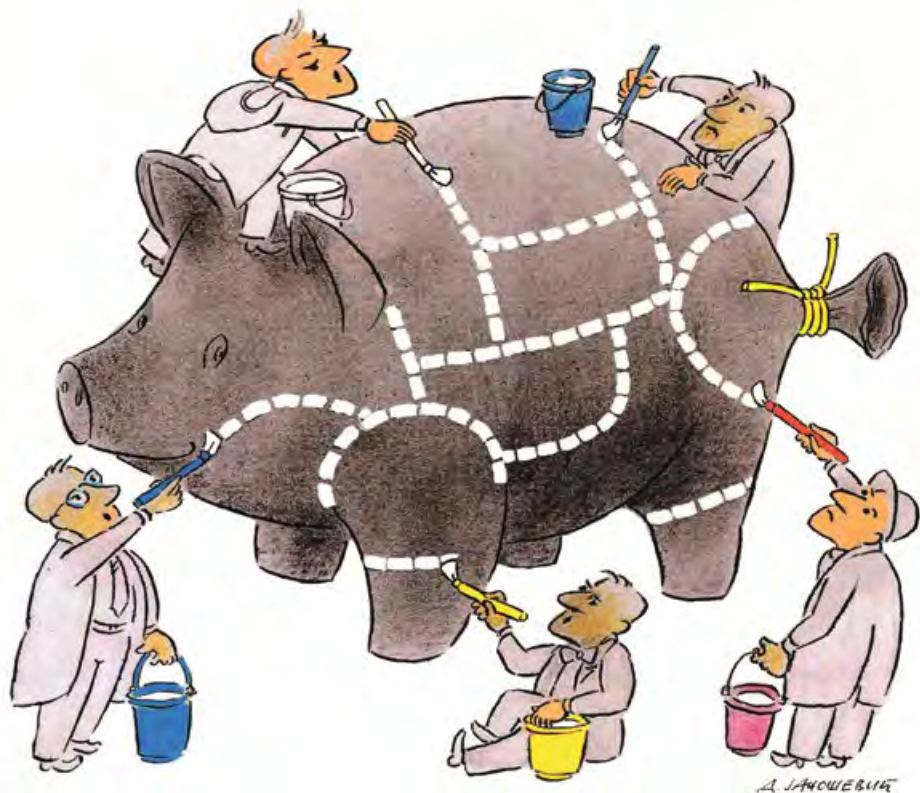

Драїослав Јаношевић – БЕЗ РЕЧИ

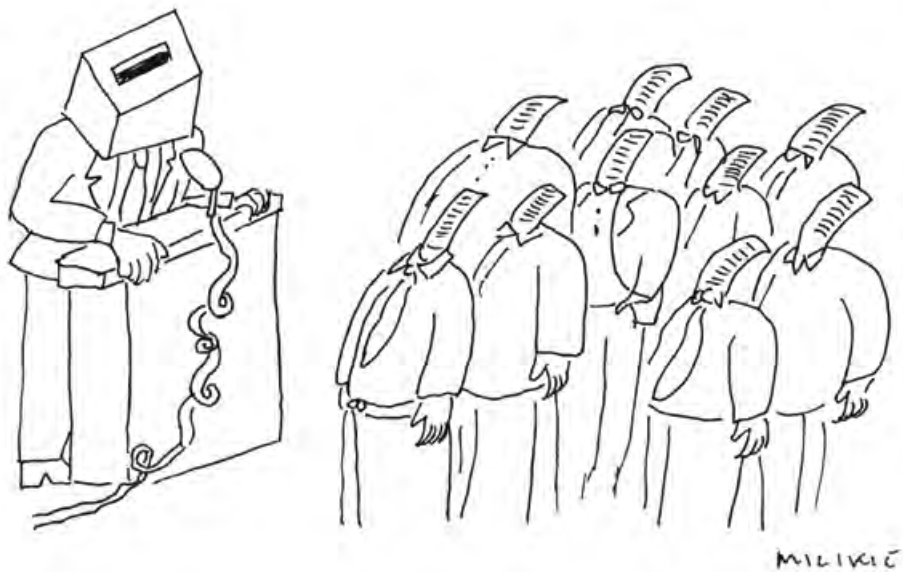

Драїослав Јаношевић – БЕЗ РЕЧИ

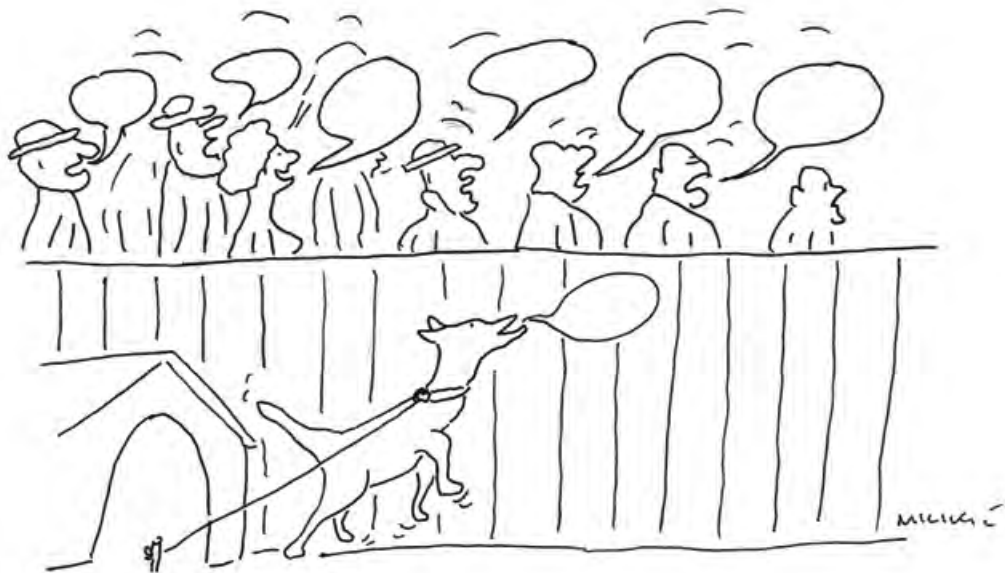

Драїослав Јаношевић – БЕЗ РЕЧИ

Владимир Миликић – БЕЗ РЕЧИ

Владимир Миликић – БЕЗ РЕЧИ

Pal Lephaf – БЕЗ РЕЧИ

Pal Lephaf – БЕЗ РЕЧИ

Без речи 3/10 2025

Pal Lephaf – БЕЗ РЕЧИ

Без речи с-принт 3/10 2025-12

Pal Lephaf – БРАНИСЛАВ НУШИЋ

B. Nušić c-pisat 5/10 2020-12-12

Pal Lephaft – БЕЗ РЕЧИ

Горан Ђеличанин— ЕПШТАЈН

Репринт

Ђеличанин

Горан Ђеличанин – СРБИЈА

Ђеличанин

Ђеличанин

Горан Ђеличанин – СРБИЈА II

ЂЕЛИЧАНИН

ЂЕЛИЧАНИН

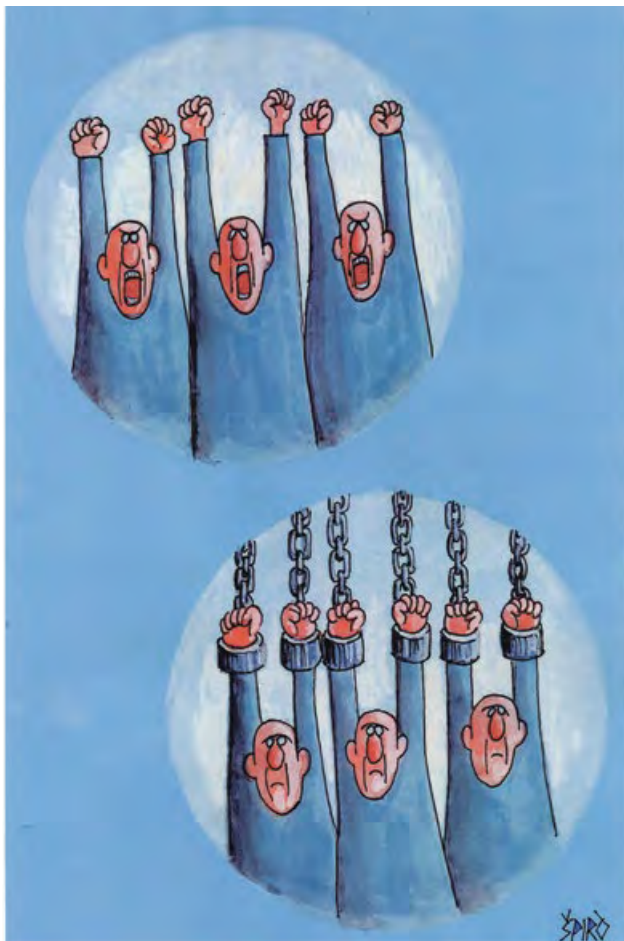
Шйиро Радуловић – ЧИТАЛАЦ

Шйиро Радуловић – ГЕНЕРАЛШТАБ

Шйиро Радуловић – ПРОТЕСТАНТИ

Вуїа Радуловић – ОБРУШАВАЊЕ

Владислав Филиповић – МЕТ ДЕЈМОН

Владислав Филийовић – ЏОН ХЈУСТОН

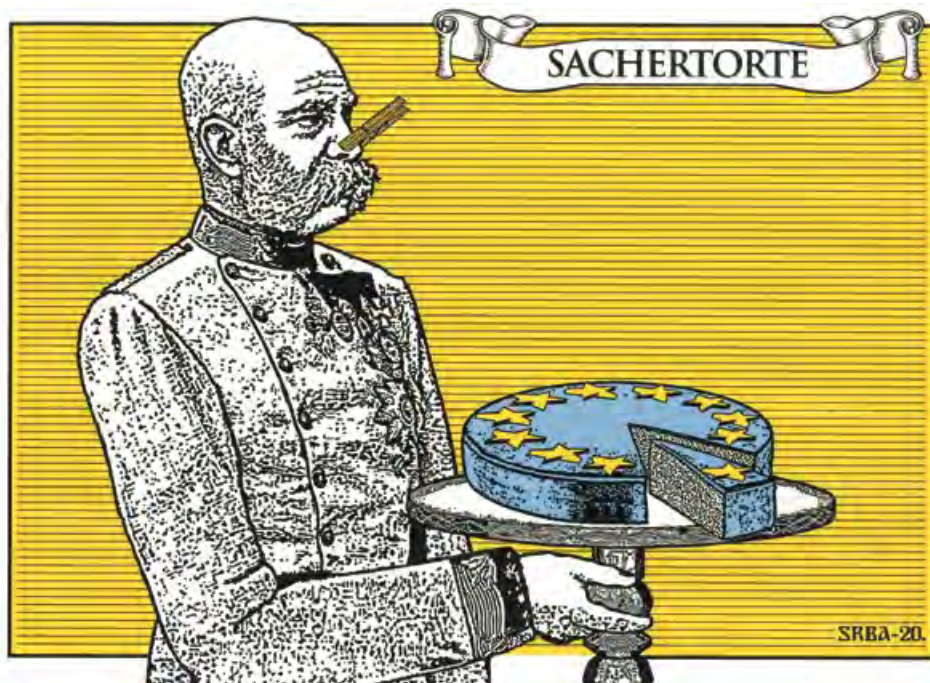
Владислав Филиповић – СПОНЗОРИ

Владислав Филийовић – ПОНУДА

Предраї Србљанин Срба – САХЕР ТОРТА

Предраї Србљанин Срба – БЕЗ РЕЧИ

Предраї Србљанин Срба – ГМ ШЉИВА

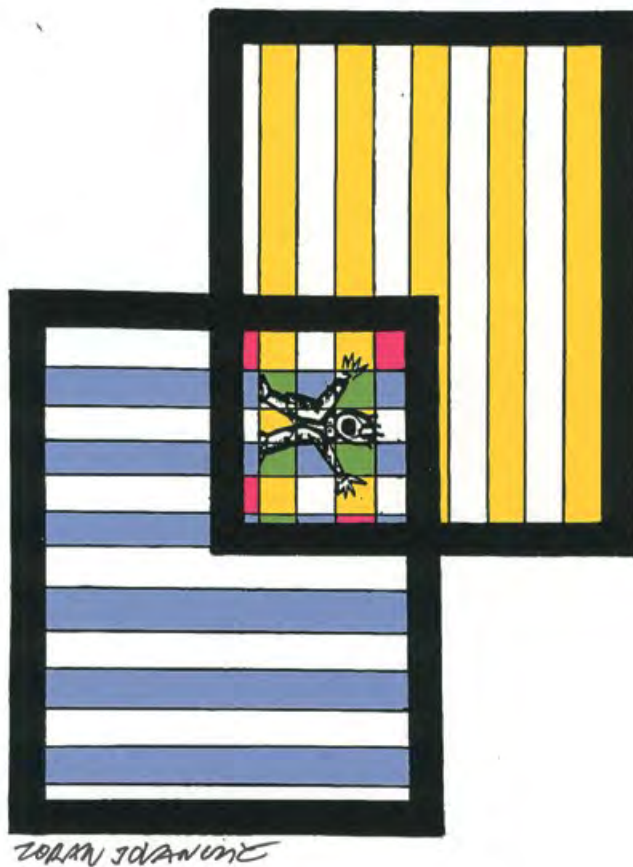
Зоран Јовановић – САНЧО, ПАЗИ... ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

Зоран Јовановић – ЗА СВАКОГА ПО НЕШТО

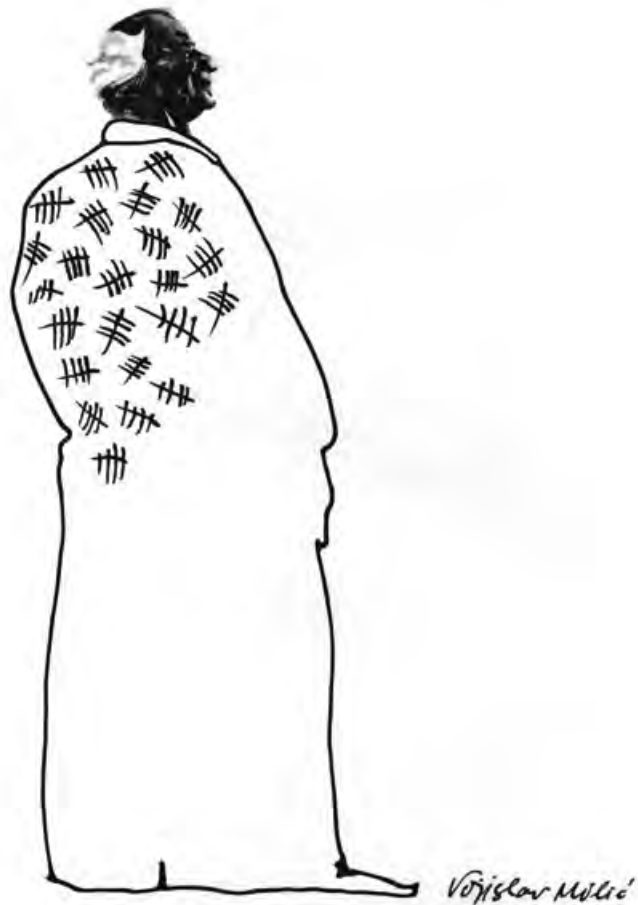
Зоран Јовановић – ИЗМЕЂУ ДВЕ ВАТРЕ

Снежана Чомор – БЕЗ РЕЧИ

Војислав Милић – ТРАГОВИ НАГРАЂЕНИХ

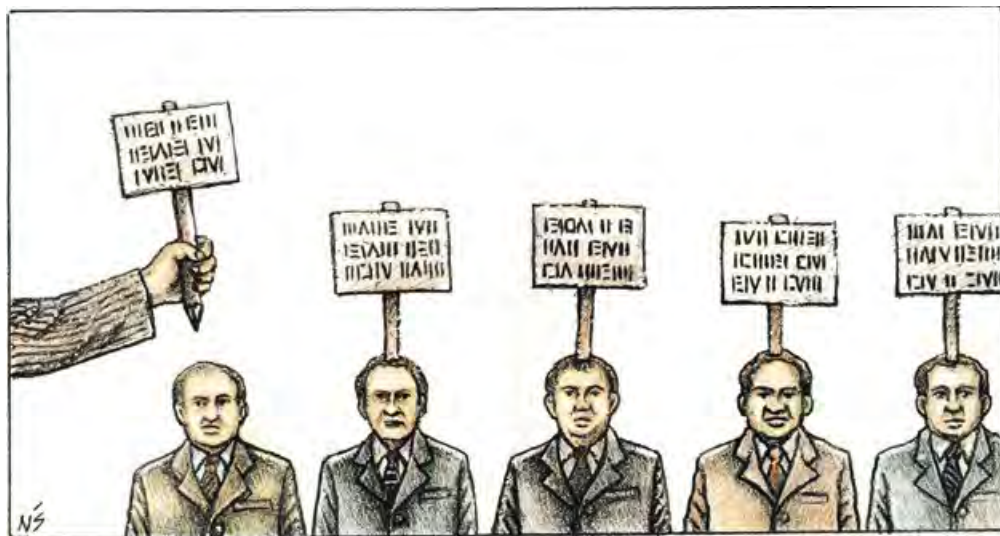

Миланко Каличанин – БЕЗ РЕЧИ

Миланко Каличанин – БЕЗ РЕЧИ

Младен Ђуровић – БЕЗ РЕЧИ

Младен Ђуровић – БЕЗ РЕЧИ

Младен Ђуровић – БЕЗ РЕЧИ

Младен Ђуровић – БЕЗ РЕЧИ

Зоран Пешировић – НИКОЛА ЈОКИЋ

Зоран Пешировић – БЕЗ РЕЧИ

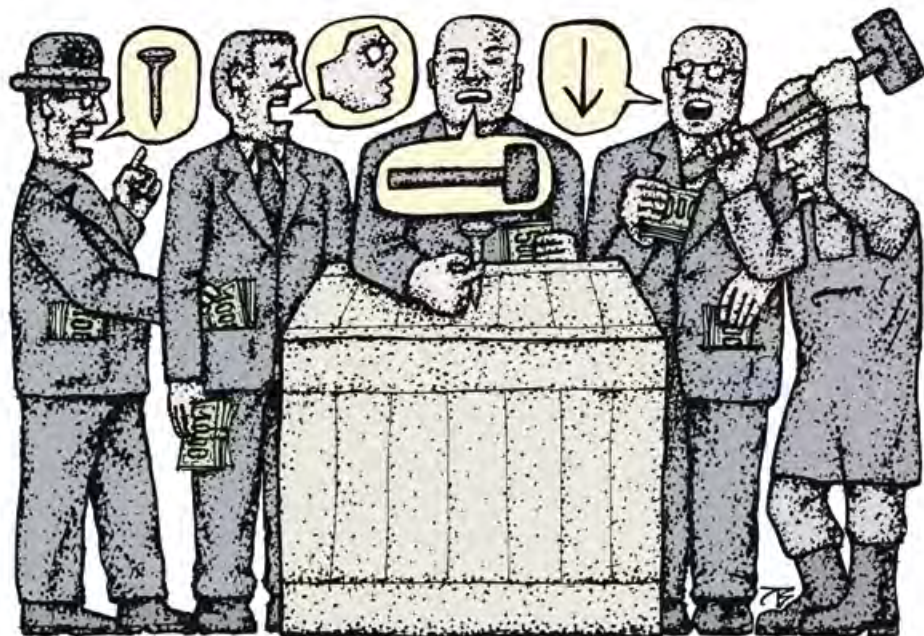
Зоран Пешировић – БЕЗ РЕЧИ

Јуџослав Влаховић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

Јуџослав Влаховић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

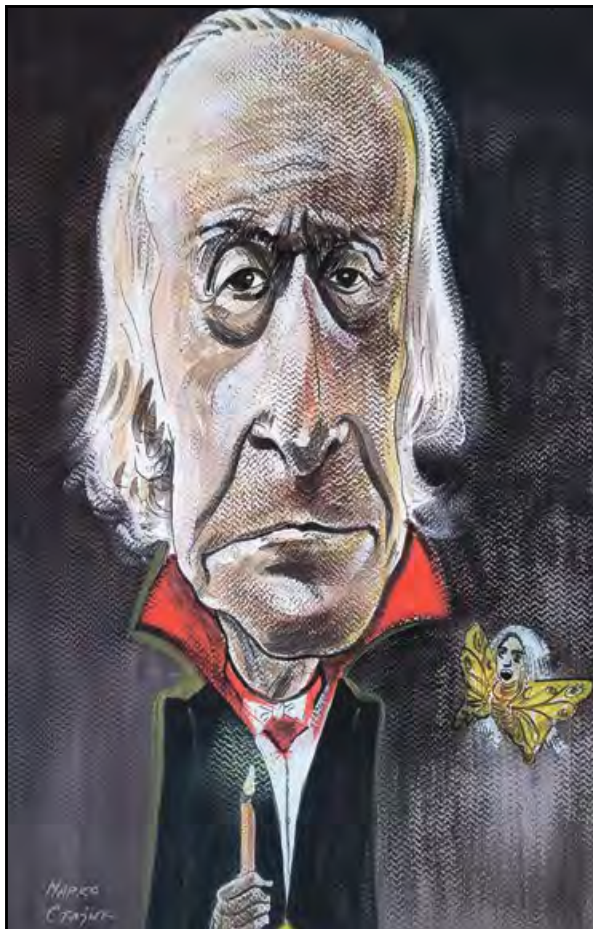
Јуџослав Влаховић – БЕЗ РЕЧИ
ван конкуренције

Марко Сшајић – БОБ ДИЛАН

Марко Стајић – ЂОРЂЕ КАДИЈЕВИЋ

Марко Сџајић – РАНКО ГУЗИНА

Марко Стјајић – ЗЛАТАН ИБРАХИМОВИЋ

Јакша Влаховић – КОРУПЦИЈА

Јакша Влаховић – БАЛОН

Јакша Влаховић – ЈИН ЈАНГ

Издавач:
Компанија „Новости“ АД
Београд, Трг Николе Пашића 7

Директор:
Оливера Анђелковић

Главни и одговорни уредник:
Милорад Вучелић

**Организационо-техничка
реализација Конкурса:**
Маркетинг сектор / ПР служба
Компаније „Новости“

**Реализовано у Дизајн центру
Компаније „Новости“**

Дизајн каталога, припрема за штампу:
Никола Цветковић

Дизајн плаката:
Тошо Борковић

Фотографије са жирирања:
Фото-служба редакције
„Вечерњих новости“

www.novosti.rs

НОВОСТИ